

УДК 338.486:339.13

Падун Р.О.¹, Корнієнко О.М.²

¹ студ. гр. ГФ-213м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В КРАЇНАХ ЄС

Туристичний сектор відіграє важливу роль в економіці країн Європейського Союзу (ЄС), забезпечуючи значну частку зайнятості та економічного зростання [1]. Туризм у ЄС є ключовою галуззю, яка сприяє регіональному розвитку та міжкультурному обміну. Водночас цей сектор зазнав значних змін та викликів протягом останніх років через пандемію COVID-19, глобалізаційні тенденції та розвиток цифрових технологій.

Пандемія COVID-19 спричинила безпрецедентний спад у сфері туризму. У 2020 році багато країн ЄС були змушені закрити свої кордони або запровадити жорсткі обмеження на пересування, що призвело до значного скорочення туристичних потоків. У порівнянні з 2019 роком, кількість туристів у країнах ЄС знизилася на 60 – 80%. Особливо постраждали такі туристичні напрямки, як Італія, Іспанія та Франція, де значна частина економіки залежить від міжнародних туристів.

Незважаючи на загальне скорочення туристичних потоків, внутрішній туризм став одним із головних факторів підтримки туристичного ринку у країнах ЄС. Багато європейців почали частіше подорожувати власними країнами через обмеження міжнародних поїздок. Зростання внутрішнього туризму позитивно вплинуло на відновлення локальних економік та розвиток менш відомих туристичних напрямків.

У відповідь на кризу, уряди країн ЄС розробили програми підтримки туристичного сектору. До них належали:

- фінансова допомога малому та середньому бізнесу;
- програми збереження робочих місць;
- тимчасове зниження податків для туристичних компаній;
- стимулювання внутрішнього туризму через субсидії та інші ініціативи.

Геополітичні події, зокрема війна в Україні, створили нові виклики для туристичного ринку ЄС. Порушення авіасполучення з країнами Східної Європи

призвело до скорочення туристичних потоків з цих регіонів. Крім того, зростаюча невизначеність у сфері безпеки та енергетична криза можуть негативно вплинути на доступність та привабливість ЄС як туристичного напрямку.

Країни ЄС дедалі більше зосереджуються на питаннях сталого розвитку та екологічної відповідальності в туризмі. Розвиток масового туризму призводить до перенавантаження інфраструктури, забруднення навколишнього середовища та руйнування природних ресурсів. Наприклад, у таких містах, як Венеція та Барселона, надмірна кількість туристів негативно впливає на культурну спадщину та місцеві громади.

Однією з головних тенденцій розвитку туристичного ринку ЄС є активне впровадження цифрових технологій. Мобільні додатки, системи бронювання онлайн, віртуальні тури та цифрові сервіси обслуговування туристів стають важливою частиною сучасної туристичної інфраструктури. У постпандемічний період ця тенденція лише посилюватиметься, дозволяючи туристичним компаніям скоротити витрати та підвищити якість обслуговування клієнтів.

Європейський Союз продовжує сприяти розвитку сталого туризму як частини своєї стратегії «European Green Deal». Сталий туризм передбачає зниження впливу на довкілля, сприяння захисту культурної спадщини та підтримку місцевих громад. Наприклад, уряди країн ЄС розробляють програми з підтримки екотуризму, розвитку «зелених» готелів та зниження викидів вуглекислого газу від туристичних поїздок.

Перенасичення популярних туристичних напрямків стимулює розвиток нових, менш відомих місць. Країни ЄС активно працюють над популяризацією таких напрямків, як Центральна та Східна Європа, а також невеликі міста й села, які можуть запропонувати автентичний досвід. Цей підхід дозволяє розподілити туристичні потоки рівномірніше, зменшуючи навантаження на популярні туристичні локації.

Туристи після пандемії стали більше цінувати безпеку, гнучкість та індивідуальний підхід. Ринок туристичних послуг має адаптуватися до цих

нових потреб, пропонуючи більш персоналізовані та безпечні туристичні продукти [2]. Сучасні туристи шукають унікальний досвід, екологічну відповідальність та нові формати подорожей, як-от робота та подорожі (workation).

Отже, ринок туристичних послуг країн ЄС перебуває на етапі активного відновлення після серйозних потрясінь, викликаних пандемією COVID-19 та геополітичними змінами. Незважаючи на численні виклики, включаючи екологічні проблеми та загрози безпеці, Європейський Союз має значні перспективи розвитку туристичної галузі завдяки впровадженню інновацій, диджиталізації та сталих підходів до туризму. Залучення нових туристичних напрямків, підтримка внутрішнього туризму та створення екологічно відповідальних програм сприятимуть зростанню та стабільному розвитку ринку туристичних послуг у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. But T., Mamotenko D., Korniienko O. (2024). Priority areas of development in the tourism sector of the EU countries. VII International Scientific and Practical Conference «Modern Trends in the Development of Financial, Innovation and Investment Processes in Ukraine» 1.03-02.03.2024. с. Vinnytsia. VNTU. Electronic edition. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2024/schedConf/presentations>.

2. Tsviliy S., Mykhailyk D., Ogloblina V., Gurova D., Korniienko O. The Mechanism of Activation of Investment Potential in the PostConflict Period of Development of the Tourism Industry. QUBAHAN ACADEMIC JOURNAL. 2024. Vol. 4. №3. Pp. 175–194. DOI: <https://doi.org/10.48161/qaj.v4n3a213>.